

1. Nr inwentarza: 6343
2. Autor/rzy: Stanisław Wyspiański
3. **Tytuł egzemplarza: Akropolis**
4. Inne wersje tytułu (wg afisza):
5. Tytuł oryginalny:
6. Autor przekładu:
7. Współpraca (autor adaptacji): Adam Grzymała-Siedlecki
8. Słowa kluczowe: Stanisław Wyspiański, *Akropolis*, pośmiertne premiery sztuk Wyspiańskiego, Adam Grzymała-Siedlecki, Zbigniew Pronaszko, Andrzej Pronaszko
9. Data, miejsce, rok wydania [druki]: druk z częścią muzyczną napisaną przez Bolesława Raczyńskiego nakł. autora 1904, odbito w drukarni Uniwersytetu Jagiellońskiego
10. Data utworzenia egzemplarza teatralnego: 1916
11. Typ zasobu: egzemplarz teatralny, druk
12. Oznaczenia, pieczęcie: Biblioteka Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie
13. Noty (obsada, skreślenia): skreślenia i notatki ołówkiem czarnym, uwagi kredką czerwoną
14. Język: polski
15. Opis fizyczny: s. 164, 217 x 135 mm
16. Lokalizacja oryginału: Archiwum Artystyczne i Biblioteka Teatru im. J. Słowackiego w Krakowie
17. Prawa: domena publiczna
18. Inscenizacje powiązane:
 - a) Teatr, scena: Teatr im. J. Słowackiego w Krakowie
 - b) Data/y premier/y: 1.12.1916
 - c) Reżyseria: Leonard Bończa-Stępiński
 - d) Scenografia/kostiumy: Zygmunt Wierciak (dekoracje), Zbigniew i Andrzej Pronaszkwie (kostiumy)
 - e) Autor muzyki: Bolesław Raczyński

f) Obsada/y:

Noc – Jadwiga Drzewiecka
Anioł I-szy – Jadwiga Turowiczówna
Anioł II-gi – Maria Majdrowiczówna
Anioł III-ci – Aniela Zagórska
Anioł IV-ty – Maria Malicka
Czas z pomnika Sołtyka – Bolesław Brzeski
Niewiasta z pomnika Ankwicza – Janina Zarzycka
Amor z pomnika Ankwicza – Anna Walewska
Pani z pomnika Skotnickiego – Leokadia Pancewicz
Klio z pomnika Sołtyka – Irena Solska, *** (5,7,8,13. 12.1916)
Panna z pomnika Sołtyka – Róża Łuszczkiewiczówna
Posąg Włodzimierza Potockiego – Jerzy Leszczyński
Harfiarz – Wacław Nowakowski
Aurora – Miła Kamińska
Rapsod – Stanisław Stanisławski
Głos Salwatora - ***

g) Identyfikacja ingerencji: oprac. A. Grzymała-Siedlecki [1916]

h) Opis powiązanych inscenizacji:

Prapremiera dwóch aktów (I i IV) *Akropolis* odbyła się na początku dyrekcji Adama Grzymały-Siedleckiego i w jego opracowaniu. Jako współpracownik Wyspiańskiego miał wszelkie dane i wiedzę po temu, by przygotować to przedsięwzięcie (dramat przez długi czas uznawano za niesceniczny). Premierę dano w rocznicę powstania listopadowego, a przebiegła w atmosferze gorących wystąpień patriotycznych w Krakowie, trwających od listopada 1916 roku (od proklamacji państwa polskiego ogłoszonej przez państwa centralne). Sam dobór scen w katedrze z figurami ożywających posągów oraz zmartwychwstałego Zbawiciela – decydował o podniosłej i radosnej wymowie inscenizacji. Na temat świadomie wybiórczej interpretacji dramatu i swobody operowania fragmentem toczono dyskusje w prasie. Nikt jednak nie negował niewątpliwych walorów widowiska. Starsi widzowie mogli rozpoznać w dekoracjach Katedry, wymalowanych przez Zygmunta Wierciaka, powidoki katedry z prapremierowego *Wyzwolenia*. Spektakl był dopracowany estetycznie, deklamacyjnie i muzycznie jako rodzaj podniosłego oratorium. Obok *Akropolis* widzowie zobaczyli też *Kazimierza Wielkiego* J.U. Niemcewicza.

i) Uwagi: ubytek na s. 137 i 138 oraz brak opracowania drugiej części widowiska

Uwagi, skrócenia, dopiski (także na osobnych kartkach ułożone na nowo sceny) dotyczą tylko wybranych fragmentów – co oznacza, że od początku pracy A. Grzymała-Siedlecki tylko te fragmenty brał pod uwagę. Wprowadził też własną paginację stron oraz numerację scen.

Opracowanie: Dorota Jarząbek-Wasyl

Opis merytoryczny do egzemplarza teatralnego zdigitalizowanego w ramach projektu digitalizacyjnego Cyfrowe Arcydzieła Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie ("CATS") - etap I, *Dofinansowanego ze środków*

*Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury w ramach zadania
KULTURA CYFROWA 2021.*